

Egzegeza SZ – Izbor iz Petoknjižja
petkom u 10:00
<http://amdg.eu/tfmvi>

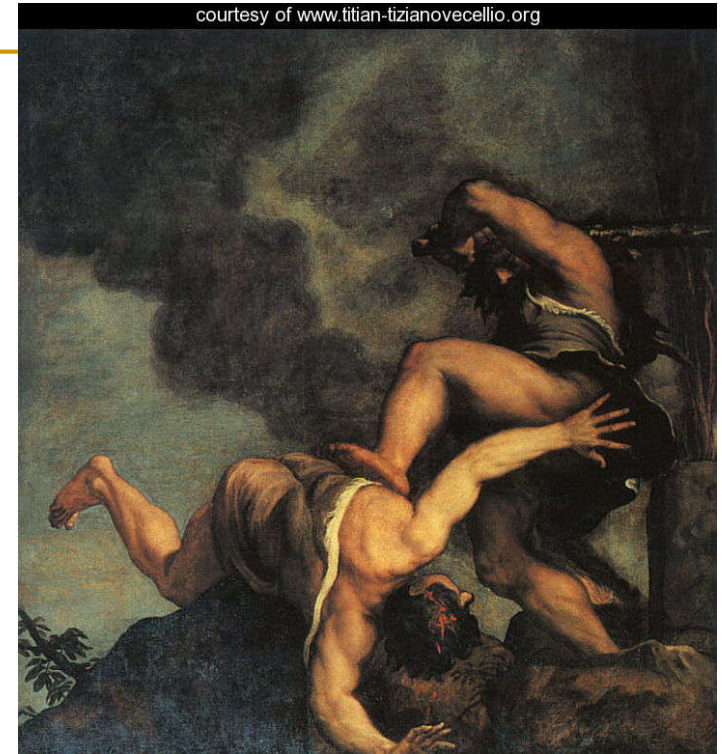
Ljudski krik u Bibliji – počeci

Iskustvo krize

Post 4,10; 27,34

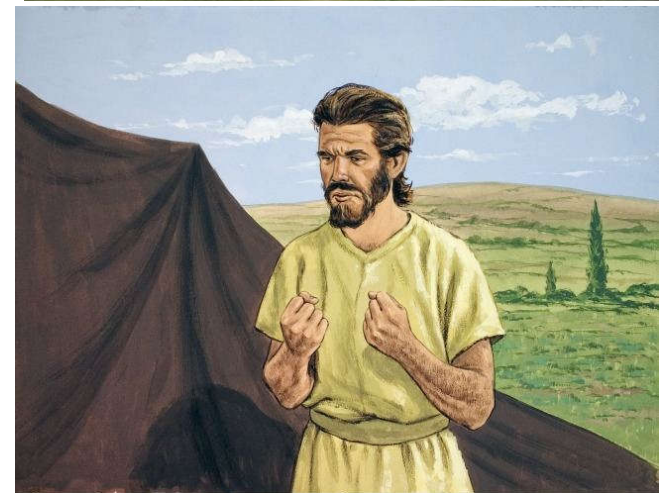
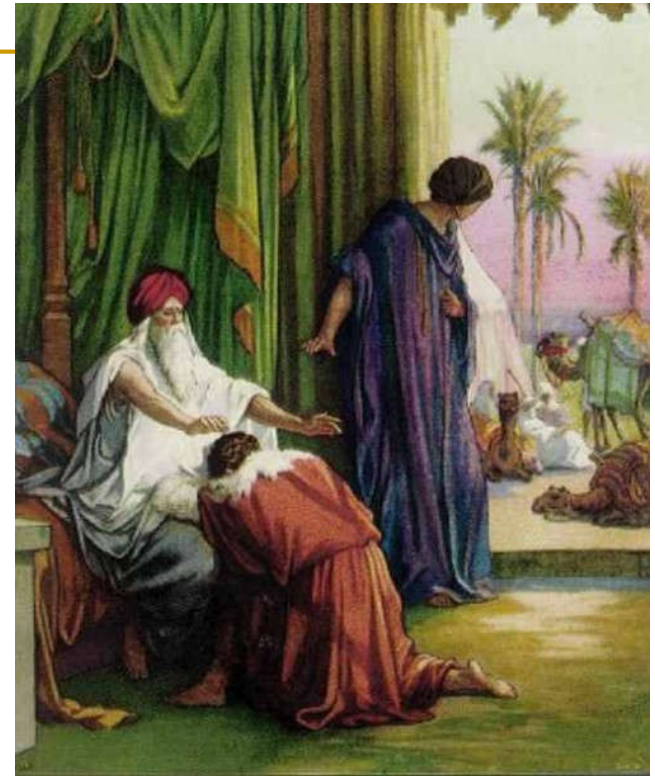
Krik boli

- Prolivena Abelova krv u Post 4,10:
- Viče k Bogu צעק *šā‘aq* – *zdvojan vapaj, vrištanje, tjeskoban krik*
 - Prije prekršaja upozorenje u Post 2,17:
- “Sigurno ćeš umrijeti!”
 - Kajinov odnos prema Bogu u 4,3:
- Prvi prinos Bogu u Bibliji
 - Upit i pouka u 4,6s:
- “Zašto si srdit?”(4,6);
- “možeš se oprijeti” (v7)
 - Tko kome govori?
- Bog Kajinu
 - Uvod u v7: “Zar ne?”
Šarić: “Nije li (ovako)”?
- κρίσις – *krisis*
 - Što s ljutnjom u v8?
- Ljutnju na Boga svaljuje na brata

Prevareni brat Ezav

- **Snažno je kriknuo krikom velikim i gorkim (צַעֲקָה *šā‘aq* Post 27,34)**
 - Što je prije poduzeo? (Post 27,31)
- **Donio obrok ocu i zatražio blagoslov**
 - Rezultat prijevare u 27,41, javljen u v43
- **“Ubit ću Jakova, brata svoga” (v41)**
- **Rebeka potvrđuje (v43)**
 - “Ubiti” חָרַג (*ḥārag*) 4,8 → 27,41.43
- **Jakov susreće Boga nakon krize u obitelji → 28,13**
- **“Ja sam יהוה” – u snu (28,13)**

Krik naroda

- ❑ *Kriza u Izl 3,7.9:*
- ❑ **Božji govor Mojsiju**
- **Krik zbog tlačitelja (צעק 3,7)**
 - ❑ **Bog čuje, vidi jad, poznaje boli**
- **Krik sinova Izraelovih došao preda me (צעק 3,9)**
 - ❑ *Kriza u Izl 14,10:*
- **More i progonitelji –**
 - ❑ **Reakcija u 14,10.11s**
- **Velik strah (ירא), krik (צעק) 14,10**

Egzegeza SZ – Izbor iz Petoknjižja
petkom u 10:00
<http://amdg.eu/tfmvi>

Praosnove proroštva u Petoknjižju

Post 20,7; Pnz 18,15-20

Prvi prorok (Post 20,7)

- ❑ Tko govori, o kome u Post 20,7?
- **Bog o Abrahamu**
 - ❑ Pred kim (20,3)?
- **Noćni pohod *stranom* kralju Abimeleku u Geraru (20,1-7)**
 - ❑ *Prorok* i za neizraelce
 - ❑ Kakav je Abraham (11)?
- **Predrasuda i strah za život (11)**

Abraham – prorok

- Prva proročka zadaća
(*najava 7*):
- “molit će” – zagovornik (7)
 - *Izvršenje (17)* – uspjeh?:
- Abraham moli – Bog liječi
- bitno uslišanje:
 - v3.7[2x] מוֹת (*môt umrijeti*) ⇔ v7 הִיָּה (*hajâ živjeti*)
v4.11 הָרַג (*harag usmrtiti*) ⇔ v17 יָלַד (*jalad rađati*)

Izvorni nacrt – Pnz 18,15-20

- ❑ Definicija proroka u Pnz 18,18b
- “Dat ću riječi svoje u njegova usta...”
 - ❑ Odakle *institucija* (קוּם *qûm* 18,15)
- Bog ga podiže (15)
 - ❑ Prva zadaća (18,18):
- Primiti riječ, usp. Jr 1,9:
 - ❑ “Evo, u usta tvoja stavljam riječi svoje...”
 - ❑ Iz koje sredine (15)
- Jedan od braće (15) – obiteljska bliskost
- Protuteža vračarima (18,9-14)
 - ❑ bodri na vjernost Bogu (13)

Uzor-prorok Mojsije

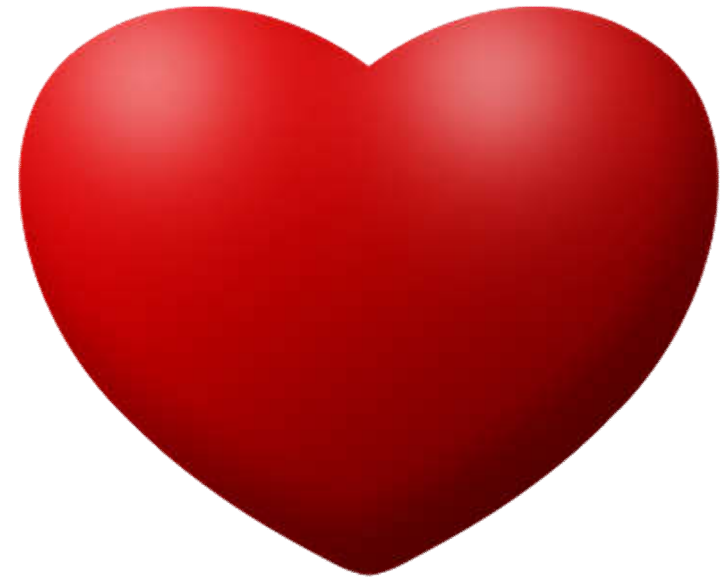
- ❑ Prorok u Pnz 18,15?
- נבִיא *nabî* “kao što sam ja” Pnz 18,15
 - ❑ Vjerodostojna oporuka usp. v18:
- “kao što si ti” – “ja ću podići proroka”
 - ❑ Povijesni izvor proročke službe (16):
- Sinaj: posrednik Saveza
 - ❑ Odgovor na traženje zajednice (16)
 - ❑ prenosi zajednici (“im”) Božje riječi (18)
 - ❑ Slušatelji odgovorni pred Bogom (19)
 - ❑ Riječ božanske vrijednosti (22 usp. Post 1 הִיא - דְּבַר)
- Tko je za Petra obećani prorok prema Dj 3,13.22?
- Isus

Zapovijed ljubavi
i osnovni nacrt biblijske
antropologije

Pnz 6,5 i Lev 19,18 u Bibliji

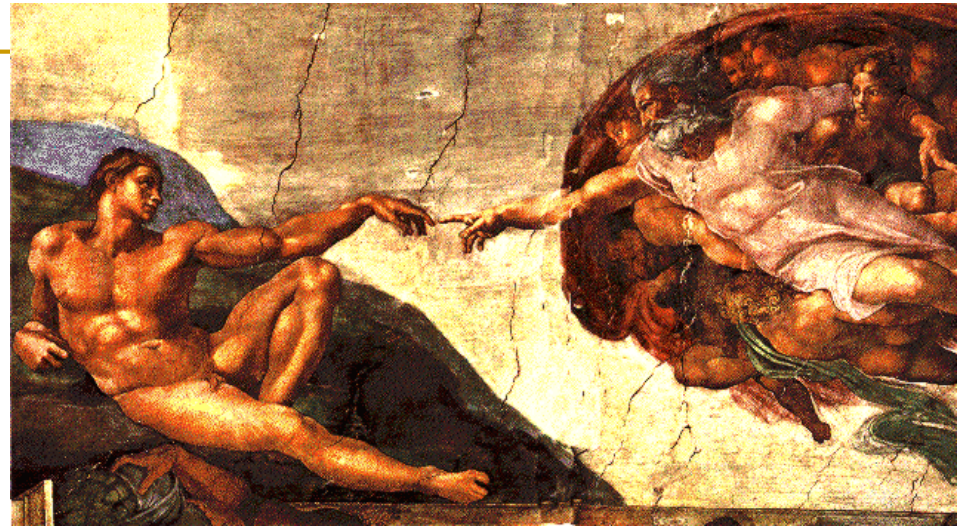
Najveća zapovijed

- ❑ Odnos prema Bogu u Pnz 6,5:
- **Ljubi יהוה (Pnz 6,5
usp. 10,12; 11,1; 11,13; 30,16)**
- ❑ Elementi:
- **1. Srce לב *leb* – καρδία**
 - ❑ Srce: središte osobe, spoznaja, izvor riječi (=glava)
 - ❑ ⇔ Bubrež = osjećaji, volja (= srce)

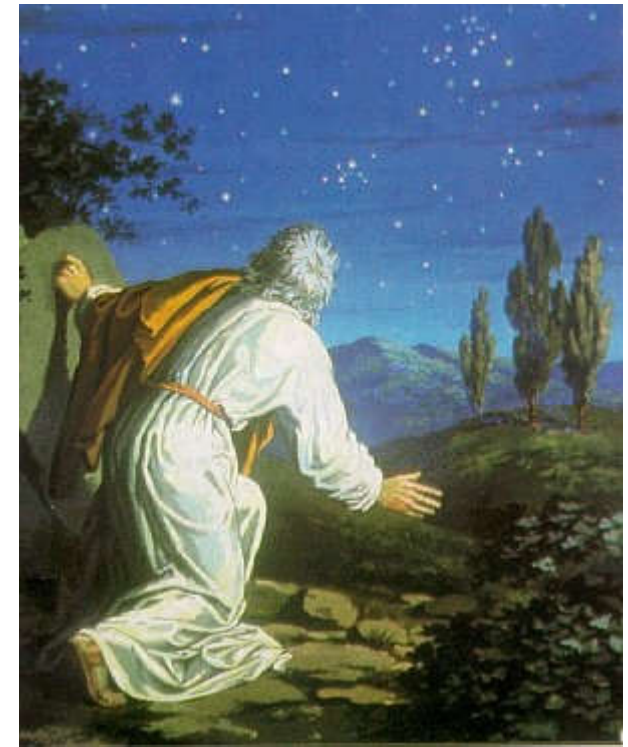
Elementi

- 2. Duša
- נֶפֶשׁ *nefeš*, ψυχή – duša,
redovito: život
- 3. Snaga
- מַעֲדָה *m^eô'd* – obilje, sila (*jako dobro Post 1,31*)
 - U NZ:
 - Isus u Mt 22,37; Mk 12,30 + νοῦς
 - Pismoznanc u Lk 10,27
- Ljubi(te) svim srcem,
svom dušom (Pnz 10,12; 11,13)

Utemeljenje

- Uvod u 6,4:
- **Jer je naš, jer je jedini (Pnz 6,4)**
 - Onima koji ga ljube (7,9):
- **Čuva savez po tisuću naraštaja (7,9)**
 - Razlog u 10,22:
- **Jer te umnožio kao zvijezde na nebesima (10,22)**
 - Svrha zapovijedi u 11,14 i 30,16:
- **Dobit ćeš plodno tlo (11,14)**
- **Da živiš, budeš blagoslovljen (30,16)**

Bližnji

- ❑ U zakonu svetosti u Lev 19,18.34:
- **Ljubi bližnjega kao sebe sama (19,18)**
- **Ljubi stranca kao sebe sama (19,34)**
 - ❑ Jer si bio stranac
 - ❑ (jer) sam ja vaš Bog
 - ❑ ~ Ljubite neprijatelje (Mt 5,44; Lk 6,27)
 - ❑ Uz najveću zapovijed nosi sav Zakon i Proroke (Mt 22,40)
- **Kraljevski zakon (Jak 2,8)**

